

Alte Drucke

**F. IOAN. DVNS || SCOTI, || ORDINIS MINORVM, ||
THEOLOGORVM OMNIVM || EMINENTISSIMI, || Atque
Academiae subtilium Antesignani, || Quæstiones Tertij ...**

Duns Scotus, Johannes

Venetiis, 1580

DISTIN. II.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150218

re formaliter naturam humanam, nec etiam effectiue communicare, p. s. persona assumēs, effectiue det aliquod esse naturę assumptę ex hoc q. assumēs est, sed iitū communicare est terminare dependentiam existētię actualis naturę assumptę, & hoc non est q. existentia realis naturę assumētis sit ratio terminandi, sed substantia. i. incommunicabilis existentia.

Ad formam, tunc concedo, q. communicat esse hoc est existētia sua incommunicabilis, vt existētia incommunicabilis, nō * ex alio puta ex natura est ratio terminandi dependentiam naturę assumptę. Ad aliud, concedo maiorem & minor negetur, secundum communem opinionē tenendo personas esse relatiuas. Et ad probationes illas dictum est dist. 26. primi lib.

a. l. nōta
men exi-
stentię, vñ
existentię
est nō.
Hic sequi-
tur longa
litera in
aliquibus
originali-
bus sed nō
necessa-
ria.

ET QVIA IN HOMINE TOTA &c.

DISTINCTIO III.

IRCA distinctio-
nem secundam. In
qua magister agit
de modo assumē-
di naturam querū-
tur tria. ¶ Primo, vtrum naturā
* humanam vniri Deo hyposta-
tice, & tamen non frui includat
contradictionem. ¶ Secundo,
vtrum fuerit ibi aliquod mediū
congruitatis, & vt includat vtrum
que mediū. i. intrinsicū, vt
aiam, & extrinsicū ut gratiam,
q. vtrū verbū primo, & imedia-
te assumperit totā naturā hu-
manā. ¶ Tercio, vtrū incarnatio-
nem præcesserit corporis orga-
nizatio.

a. l. ali-
quam.

QVÆSTIO. I.

Utrum naturam humanam vniri
Deo hypostatice, & tamen non
frui includat contradictionem.

IRCA primum ar-
guitur q. sic. quia
aut illa natura na-
ta est frui, aut nō.
¶ Primo modo, nō
potest non frui. probatio, tum
quia illa vnio maior est ista vnio-
ne, que est per habitum glorię,
quia secundum Aug. 13. de tri-
c. 19. In rebus per tempus ortis
illa summa gratia &c. Sed cōtra
dictio est naturam vnitam per
habitum glorię non frui. ergo
multo magis de ista. ¶ Confir-
matur per August. 13. de trini-
cap. 9. vbi * arguitur per locum
a minori, si filius Dei natura-
lis factus est filius hominis. igitur
magis credibile est, quod
filius hominis naturalis sit gra-
tia filius Dei, si autem conse-
quentia tenet vnuerſaliter a mi-
nori. igitur in Christo, posito
antecedēte, necessario ponēdū
sequēs, & p. cōsequens q. neces-
sario fruat. Tū, q. si talis natura
non necessario frueretur, pos-
set peccare, & ita Deus dicere
peccare, & damnari per conse-
quens. ¶ Confirmatur ista pro-
batio per Ansel. 2. cur Deus ho-
mo. c. 10. Si primus homo erat
peccabilis, quia non erat Deus.
igitur ex ista vnione secundus
homo ex qua erat Deus, erat im-
peccabilis, sed non erat impec-
cabilis, nisi quia beatus. igitur
&c. ¶ Secundum membrum di-
uisionis includit contradic-
tionem, scilicet quod aliqua
natura non nata frui possit ei
vni

a. l. argui

A vniri hypostatice. Tum, quia tunc natura non personabilis personaretur. Natura enim que vnitur personæ in vnitate suppositi personatur, natura non nata frui, non est personabilis. Tum secundo, quia tunc esset communicatio idiomatum, & sic Deus diceretur esse lapis, vel ignis, imo * videretur esse perfectior communicatio idiomatum tunc, quam modo, cum qualibet pars lapidis sit lapis, & quicquid est Dei est Deus, non ita est de homine. igitur &c. Contra in triduo immediate vniebatur caro verbo, & tamen non fruebatur, quicquid autem verbum potuit conferuare sibi vnitum immediate potuit immediate assumere.

*a. l. vide-
tur.*

IN ISTA questione sunt duo articuli. ¶ Primus de natura nata frui, an ista posset non frui. ¶ Et secundus, an natura non nata frui possit assumi.

*Hæ. quol.
6. q. 6.*

ET DICITUR ad utrumque quod non. ¶ Ratio ad primum articulum ponitur, talis fruitio completur in hoc, quod obiectum fruibile præsens immutat intellectum ad actum videndi. & per hoc erit præsens voluntati alliciens illam, ut necessario fruatur sine præsentem. Sed per istam vnionem est necessario ista immutatio intellectus. igitur & ipsa fruitio voluntatis est necessario consequens istam immutationem. probatio minoris. Si oculus posset videre lucem inexistentem sibi ad præsentiam lucis in se, necessario sequeretur quod ipsa esset præsens, ut immutans oculum ad videndum. Intellectus autem potest videre aliquid præsens in se, igitur cum per vnionem istam lux increata sit præsens intellectui in se, erit ne-

*vide. vob.
9. p. a. fen-
11.*

cessario præsens, ut immutans intellectum ad intelligendum. ¶ Confirmatur per Aug. ubi supra, ubi arguit per locum a minori de duplici vnione. ¶ Præterea, potentie fundantur in essentia anima, non econuerso. igitur essentialior est ordo, ut illud quod est in essentia redundet in potentias, quam econuerso, sed beatitudo non potest esse, in potentijs, nisi necessario redundet in essentiam. igitur non potest esse in essentia, nisi redundet in potentias, sed per istum illapsum specialem essentia animæ beatificatur quantum est beatificabilis, quia fit vnum aliquid cum Deo. igitur &c. ¶ Confirmatur, quia beatitudo prius est in essentia, quam in potentijs. Est enim prius in supremo natura beatificabilis, essentia autem magis habet rationem supremi respectu potentialium, quam econuerso, sed in essentia non potest poni beatitudo, nisi quidam illapsum specialis obiecti fruibilis. iste autem illapsus, qui est in vnione est supremus, & ideo per hunc natura summe eleuatur.

* ¶ Modus declarandi primam rationem est talis, quia habitus intellectualis aliquando est necessarius, ut representet obiectum, sicut in angelis, aliquando autem est facilitas ipsam potentiam, ut facilius possit in ipsum sicut in nobis, habitus autem glorie non ponitur in ista vnione propter primum, quia per nihil formaliter informans naturam est Deus sibi præsens, ut obiectum fruibile, sed tantum se representat voluntarie potentie potenti frui immediate, ut obiectum fruibile * neque * habitus ille requiritur propter facilitatem.

*a. l. prae-
rea. prima
ratio de-
claratur
sic &c.*

*a. l. 1. argu-
a. l. 1. argu-
si habitus
ille requi-
ratur, ut
quiritur
propter il-
lus &c.*

cili-

a.l. 8.
a.l. 1. sed.
 A cilitatem, vel propter aliquam
 eleuationē potentię vt ipsa pos-
 sit faciliter inmutari à tali obie-
 cto, * quia sine tali habitu abso-
 lute potest a tali obiecto im-
 mutari, * quia potentia nature
 assumptę est summe inclinata
 & eleuata & pportionata obie-
 cto fruibili, nam huiusmodi po-
 tētia nature assumptę, per vnio-
 nem eleuata est ad esse superna-
 turale, ideo ipsa potētia est suf-
 ficienter eleuata ad operatio-
 nem supernaturale. supplet igitur
 ista vnio ad verbum, quan-
 tum ad fruitionē, quicquid na-
 b'it glorię posset facere i alijs.

CONTRA istam opi. & pri-
 mo contra conclusionem in se,
 arguo sic. prius ex ratione prio-
 ris pot esse sine posteriori abs-

B que contradictione, & hoc quā-
 dar. ista do nulla est * necessaria conne-
 xio eorum, aliter non saluare-
 m'ur prioritas vnus ad aliud, pa-
 reat esse tet ex definitione eius. y. Meta.
 vel propter sed natura psonabilis prius na-
 turaliter personatur, quam ope-
 ratione, si- retur, & hoc quando personatur
 aut subie in se, quia operatio est supposi-
 tum & ti preexistentis, & in natura in-
 tellectuali est psonę. igitur quā-
 do personatur in alio prius, na-
 turaliter personatur in eo, quā-
 operetur. ista consequentia vlti-
 ma probatur, quia natura in eo
 dem instanti nature, in quo per-
 sonatur in se, si sibi demitte-
 retur, in eodem personatur in p-
 a. d. i. t. t.

g. s.
 traditio naturam istam perso-
 nari in persona diuina, & tamē
 non operari in fruendo. ¶ Pre-
 terea, rationem positionis duco
 ad oppositum, primo quia natu-
 ra nulla necessario fruitor isto
 obiecto, nisi quę necessario im-
 mutatur ab eo, vt presente, sed

ista anima non necessario im-
 mutatur ab eo, tñ quia nec ad
 actum intelligendi, quia obie-
 ctum istud non necessario im-
 mutat aliquem intellectum, nisi
 diuini, nihil. n. extra cāt nisi vo-
 luntarie & cōtingēter, tñ qā nec
 ad actū fruēdi, quia voluntas ex
 puris naturalibus nō necessario
 fruitor sine (sicut ostēsum est dist.
 1. primi) igitur ipsa non neces-
 sario fruitor sine, nisi aliquid ad-
 datur sue nature, per quod sit
 necessitas ad fruendum. sed ni-
 hil hic ponitur superadditū for-
 maliter in voluntate per istam
 vnionem, sed tantum ponitur
 quędam dependentia ad ver-
 bum. igitur &c. ¶ Preterea, q hic
 negatur necessitas habitus, im-
 probatur, quia sicut tactum est
 dist. 17. primi, potissima ratio po-
 nendi charitatem creatam est,
 vt actus diligendi Deum sit in
 potestate voluntatis, nullū enim
 agens habet in potestate sua ac-
 tum, nisi in potestate eius sit
 totum illud, quod necessario re-
 quiritur ex parte eius ad lem
 actum. voluntas autem creata
 ex puris naturalibus non habet
 in potestate sua actum diligen-
 di bonum increatum merito-
 ric, vt act⁹ eius sit accept⁹ Deo,
 & ideo necesse est ipsam habe-
 re illud aliud, quod requiritur
 ad agendum, vt possit Deum p
 illud meritorie diligere. fruitio
 autem multo magis excedit na-
 turam voluntatis humane, quā
 actus meritorius, quia fruitio
 est actus, vel forma supernatu-
 ralis magis quā actus merito-
 rius. igitur fruitio nō erit in po-
 testate voluntatis humane, nisi
 ipsa habeat aliquam formam su-
 pernaturalem, qua possit vt ad
 istum actum eliciendum. volū-

D
 In solutio-
 ne primo.
 q.

tas autem humana assumpta a verbo est voluntas naturæ humanæ vniuersæ cum nostra. igitur ipsa non potest frui sine charitate. ¶ Et si obijciatur, quod quicquid Deus potest per causam efficientem mediam, potest per se. habitus autem iste qui ponitur respectu fruitionis tantum est causa efficiens, quia nulla alia causa, patet discurrendo per causas, igitur Deus potest per se sine quacunque alia causa media causare fruitionem in anima. ¶ Concedo conclusionem, sicut dicitur dist. 13 huius. scilicet quod fruitio potest immediate causari a Deo in anima, sed tunc respectu fruitionis voluntas non habet rationem causæ actiue, quia non habet ex se, quo agat. & ita non diceretur illa anima frui formaliter elicitue. sicut aliquæ anime dicuntur frui, quod non videtur inconueniens. ¶ Similiter istud dictum non arguit neque * euitaret necessitatem fruitionis, quia secundum hoc voluntas se haberet tantum passive respectu fruitionis. & hoc ex potentia contradictionis ad ipsam. necessitas autem non accipitur ex parte illius quod est in potentia contradictionis ad aliquid. ergo oporteret necessitatem huius fruitionis attribui Deo, sed ipse non necessario causat eam, sicut nec aliquid extra se. igitur. Et si dicas, quod immo 'quia' præsupposita immutatione intellectus necessario causat istud ut cõcomitans. Hoc improbatum est dist. 1. pri. quia cum intellectus, vel visio, & fruitio sint duo absoluta, non est contradictio prius causari sine posteriori. ¶ Præterea, si concederetur animam Christi posse sic se habere ad fruitionem

sine habitu, sicut aliam animam cum habitu, videtur omnino superfluum in Christo ponere habitus infusos, qui tamen ab omnibus ponuntur dist. 13. & 14. quod est inconueniens. ¶ Præterea. ex vi vniõis solum verbum est præsens animæ assumptæ, & hoc secundum esse personale. igitur si ex tali vniõne sit idem præsens in ratione obiecti immutantis, non plus habetur, nisi quod ex vi vniõis solum verbum immutet intellectum creatum, & non tota trinitas, quod est falsum, quia opera trinitatis sunt indiuisa in comparatione ad extrinsecum. ¶ Si dicas, quod eadem est ratio videndi tres personas, & vnam, quia qui videt vnam, necessario videt omnes. ostensum est dist. 1. pri. quod hoc non est necessarium.

AD SECVNDVM articulum principalem dicitur, quod non, propter istam rationem, quia sicut Deus se habet ad omnem creaturam in illapso generali, quantum ad esse & operari, ita videtur se habere ad hanc naturam in illapso speciali, quantum ad hanc operationem, & hoc esse. sed primo modo nulli potest illabi ad esse, nisi cui illabitur ad operationem secundum philosophum 4. Meta. in fine, quia vnumquodque est tale cum potest agere. cum autem non potest agere, non est tale. igitur non potest illabi isti naturæ illapso speciali, quantum ad esse, nisi possit ei illabi quantum ad operationem specialem, operatio specialis respiciens obiectum supernaturale est operatio videndi, & fruendi, quæ nullo modo cõpetunt naturæ non naturæ frui, ut naturæ irrationali. igitur &c.

CON-

a. l. solutio.
res.

2. p.

huius in
19.

D

q. 2.

H. 7. qui
1. q. 1.

2. e. vlii.
Idem 7.
phy. 2. d.
anima.
1. Ma.

A CONTRA istud, natura intellectus est assumptibilis, quia non habet in se entitatem positivam repugnantem dependentiae isti speciali ad verbum, siue communicationi eius verbo, ut natura concipitur supposito, quicquid autem est concipibile, sic est assumptibile, & quod non habet vnde repugnet sibi talis concipatio, non habet vnde repugnet sibi dependere, & assumi a verbo, sed natura non intellectus non habet perfectiorem rationem suppositi, quam natura intellectus. igitur & natura non intellectus, non habet aliquam entitatem positivam, per quam repugnet sibi dependere dependentiam illa praedicta. igitur & ipsa ex parte sui est assumptibilis, & verbum ut ex parte sua posse istam dependentiam terminare, cum

B sit independens in ratione suppositi, & ita potest terminare dependentiam hypostaticam.

Hic diceretur, quod licet natura lapidis possit dependere hypostaticae, non tamen ad personam ut ad terminum, quia persona non terminat dependentiam naturae, nisi personabilis. Hoc excludendo, dico quod licet naturae dependentes sint alterius rationis, & ita dependentiae earum in quantum a fundamento possunt habere distinctionem, sunt aliquo modo alterius rationis, tamen idem terminus, & eam eandem rationem ex parte eius potest esse omnium istarum dependentiarum. Similiter si natura angelica assumeret, ipsa esset alterius rationis a natura humana, & sic esset alia & alia dependentia huius naturae & illius, & tamen utraque posset dependere ad eundem terminum, ut ad personam verbi. Sed

diceretur, quod utraque est persona, licet habeant entitatem vel dependentiam alterius rationis, & ideo utraque potest uniri personae, non sic natura non personabilis.

Contra istud. si verbum esset hypostasis independens, & non persona, posset terminare dependentiam naturae non personabilis. igitur cum nihil tollatur ab ipso, quod per se faciat ad rationem terminandi dependentiam alterius, per hoc quod est persona, adhuc poterit terminare. Nec tamen sequitur, quod natura assumpta lapidis personaretur, quia personari non tamen dicitur uniri, sed sic uniri, ita quod ille modus respicit fundamentum unum. siue assumptum, siue iste modus sit intrinsecus illi unioni. siue materialiter se habeat ad illam, possent enim bene poni, quod relatio haberet aliquem modum intrinsecum causatum tamen a fundamento, quod si iste modus superadditus per hoc, quod est esse personabile, non sit intrinsecus relationi, tamen ut unio significatur per hoc nomen personatio, necessario connotatur ille modus. est autem modus iste quod fundamentum naturae esset in se personari, si non assumeretur ab alio, & si ergo natura humana & lapidis conveniant in ratione dependentiae ad hypostasis, tamen quia non conveniunt in ratione talis modi dependentiae, ideo non possunt ambae personari. Aliqui tamen dicunt, quod hoc est propter distinctionem hypostasis, & per personam in verbo, quod sibi potest aliquid uniri in ratione hypostasis, ut lapis, & tamen non in ratione personae. Contra sicut dictum est distinctio. s. r. lib. in Deo non est ordo aliquarum realitatum. super iij. Sen. C tum,

a. l. perso-
nabilis.

D

Var. li. 5
q. 2. ar. 2.

q. 2. vel 3.

▲ tum, quā vna contrahat aliā, quia tunc nō esset perfecte simplex, & ista est ratio quare Deus non est in genere, igitur non est in eo aliqua realitas a qua sit hypostasis determinabilis a realitate, a qua est persona, immo nulla omnino aliā & aliā est realitas secundum distinctionem ex parte rei a qua sit hypostasis, & persona. Omnis autem vnio realis est ad terminum realem, & secundum q̄ realis. non igitur potest esse vnio realis ad hypostasim, & non ad personā, cum nulla sit ibi distinctio realis, & ideo non dico naturam illam irrationalem non personari, & naturam nostram personari propter aliquam distinctionē realem hypostasis & personę in termino dependentię, sed propter distinctionem realem relationem per modos, quos habent a fundamentis, vel saltem quos causant fundamenta.

AD QVÆSTIONEM igitur quantum ad primum articulum concedo, q̄ non includit contradictionem, naturam natam frui vniū verbo hypostatice, & non frui eo, & hoc si ponatur posse assumi sine habitu creato, sicut ponit opi. improbat; si autem poneretur q̄ necessario ad hoc q̄ assumeretur oporteret, q̄ haberet actu habitum glorię huiusmodi necessitatem non video propter rationem positam contra opin. prædictam.

QVANTVM etiam ad secundum articulum concedo rationem factam contra opi. quia natura creata potest depēdere non tantum dependentia causati ad causam, sed dependentia hypostasis ad hypostasim,

quia non habet aliquid in se p̄ se quod repugnet sibi sic depēdere. & verbum potest terminare istam dependentiā, quia et si non sit in eo distincta rō hypostasis & personā, tñ ita perfecte habet quicquid requiritur ad personā & hypostasim, vt terminet, sicut si nō esset persona.

AD ARGUMENTA principalia. ¶ Ad primū cū arguitur quantum ad primū membrum diuisionis de comparatione duarum vnionum in se. ¶ Respondeo & dico, q̄ ista est maior quantū ad actū primū, quia per hāc cōiatur esse personā assumētis nature assumptā, & et modo de facto ista includit aliā vnionē, quæ est ad actū scdm & operari, quantum ad actū primū, licet non quantum ad actū fm, & esse beatificum, quia beatitudo magis est in operatione. & ideo illa esset maior quantū ad operationē. ¶ Vel magis proprię loquendo, pōt dici, q̄ neutra est maior aliā, quia sunt alterius rōnis, & cū neutra necessario includat aliā, potest vna esse sine altera. ¶ Ad Augu. conceditur, q̄ est summa gratia in ista vnione. quia summa gratia conditio voluntatis diuina, quæ fuit principium assumptionis, non est aut summa gratia habitualis ex vi vnionis in ista vnione, licet de facto ista cōcomitetur istā vnionē, vnde auctoritas Aug. pōt ex poni de facto. *Vide Aug. 10. si. 2. 9. epi. vne ad pri. positum.* ¶ Per idē pōt dici ad illā auctoritatē Aug. 1. 1. de

A de tri. ibidem. c. 9 vbi arguit per locū a minori. verum est quidē q̄ minus vī esse possibile filiū Dei esse realiter filium hoīs, q̄ filium hoīs per gratiā posse esse filiū Dei. & ideo si hoc est possibile, multo magis & istud, non tamē necesse est q̄ si filius Dei est filius hominis, q̄ ille idem filius hominis sit filius Dei per gratiam, forte enim negaretur de eodem determinate. immo nec conceditur quod Christus sit filius Dei adoptiuus, sed sequitur q̄ aliquis alius posset esse filius Dei per gratiam, quia ad aliquem indeterminate fiebat illa comparatio, non ad istū vel illum determinate. ¶ Ad rationem probantem Christum impecabilem, vel naturam assumptam quancunque, aliter Deus diceretur peccabilis, & dā

B nabilis, & diabolus, &c. quā videntur horrenda, dico, q̄ sicut habens lumen glorię & charitatem consumatā non pōt peccare, non quia ista formaliter repugnēt peccato, sicut nec actus primus repugnat opposito actus secundi contingenter causabilis, sed quia de potentia ordinata Deus non potest nō coagere ad actus secundę perpetue visionis, & fruitionis, qui actus repugnant peccato. sic Deus natura vnica sibi personaliter nō potest de potentia ordinata non dare summam charitatem, & vterius summam fruitionem, quę excludit peccatum, & sic ex hac vnione est impecabilis, nō formaliter, sed virtualiter dispositione dispositione remota, licet necessario respectu Dei agentis, sicut necessarium est aliquem beatum nō peccare. ¶ Ad secundam proba-

tionē. Ad Anf. dico, q̄ secūsus hō, quia Deus, de congruo replebatur summa gratia, per q̄ esset impecabilis, & hoc nō decebat primum hoīem, quia non erat Deus. ¶ Repleri tanta gratia. non igitur ex vi istius vnionis ponit Anf. istam impecabilitatē, nisi de congruo, quia illam concomitatur plenitudo gratia.

C V M arguitur cōtra aliud membrū de natura non intellectuali, patet rñsio ad primum, qualiter dicitur * hypostasiari, *a. l. suppositari.* vel sustentificari, non tñ personari p̄p̄driam illius dependentiā, quā dī * hypostasiatio vel *a. l. suppositatio.* sustentificatio ad illam dependentiā, quę dī personatio. ¶ Ad aliā, quā est de cōicatione idiomati, aliqui negant consequentiā, sed cum rō huius cōicationis sit, q̄ * suppositum recipit predicationē in concreto *D* illius nature in qua subsistit, & si subsisteret in natura lapidis, non vī rō quare lapis non predicetur de eo, dicendo Deus est lapis, sicut modo dī, q̄ Deus est homo, & equaliter vtrq; est vera. ¶ Sed cum vterius infertur, illa esset perfectior cōicatio, quia quilibet pars lapidis est lapis &c. dico q̄ pars lapidis, & si recipiat predicationē lapidis in cōi, sicut pars homogenea, vel subiectiua in suo toto, non tamen recipit predicationem illius, cuius est pars integralis. sicut nec totum integrale predicatur de parte integrali, vt non dicimus, quod paries est domus, tunc enim verbum esset lapis, *Vide vñ.* non in vniuersali, sed hic lapis *vbi supra soluendo* aliquis rotus, & quod nulla pars lapidis esset hic lapis, ideo *idem argumentū.* nulla pars lapidis predicaretur de eo. *a. l. quia.*

C 2 Ad

A AD ARGUMENTA pro
opin. q. Ad primum patet, q. nul
tipliciter deficit, quia istud ob
iectum non necessario immu
rat intellectum creatum, & per
consequens voluntas nō neces
sario fuitur, & maxime si volun
tas non necessario habet habitum
supernaturalem, quo finatur. q. Ad
aliud de essentia & potentijs, di
co q. creatura non potest beati
ficari in se; quia non est bonum
infinitum, in bono autem infini
to beatificatur, ut in obiecto,
quod attingitur per operatio
nes potentiarum non ut tale bo
num est perficiens essentiam eius,
quantum ad actum primum. Ideo
ergo beatitudo potentie
reducat in essentiam, quia qñ est
in potentia est in essentia, sicut
nata est esse ibi, quia mediante
potentia, nec formaliter est ibi
redundantia, quasi realiter sit
ibi alia beatitudo ab illa, quæ
est in potentijs. concedo igitur,
q. essentia non potest beatifica
re, ut distinguitur a potentijs.
q. Et cum confirmatur rō, q. bea
ritudo est in essentia, primo op
positum huius est probatū. dist.
26. secūdi lib. q. Et cum probas,
q. ipsa est supremum in anima,
dico q. si sit omnino idem po
tentijs ipsis, tunc non est ordo
excedentia in re. Si autē est ali
quo mō fundamentū potentia
rū, tunc licet sit supremū rōne
actus primi, tñ non est nata hñe
actū fm supremum, nec p cōse
quens attingere bonum supre
mū extrinsecū, nisi mediante po
tentia, quia illud nullo modo at
tingitur, nisi per operationem
potentia; est igitur beatitudo in
supremo, verum est sicut nata
est esse in eo, non est autem na
ta esse in essentia, nisi mediante

potentia. q. Et si arguas, quod il
labitur essentia; igitur poten
tij, & per consequens est in po
tentia mediante essentia. q. Re
spō deo. dico, q. verum est quā
tū ad actū primū ad dandū eis
esse, quicquid enim est in natu
ra humana, aliquo mō depēdet
ab esse verbi, sed non oportet q.
illabatur ad dandū operationē
supernaturalem illi potentia; me
diante essentia. q. Per hoc patet
ad argumētum adductum pro
opin. quantum ad secundum ar
gumentū, q. sicut vere illapsus
specialis est ad esse, quo. s. natu
ra creata communicatur esse
verbi, ita necessario est illapsus
specialis ad operari, quo. s. ver
bum possit operari operationes
illius naturæ. ut sicut verbū dice
retur esse ignis, si assumpsisset
naturam ignis, ita diceretur ca
lescere calefactione ignis, sed
non oportet illapsus esse ad
operationes repugnantes tali
naturæ, sicut sunt operationes
beatificæ, ut intelligere, & velle.
sicut in illapsu generali Deus
illabitur cuilibet creaturæ ad es
se operationem sibi convenien
tem, non tamen ad aliquam ope
rationem sibi disconvenientem,
vel excedentem naturam. q.
Ex ista. q. apparet quod non
est aliquod medium neces
sarius in assumptione naturæ
humane ad verbum, puta ne
que anima nata frui, mediati
ter carnem & verbum, quia ex
secundo articulo natura nō in
tellectuālis posset immediate
assumi, nec gratia est imme
diata medians inter ista, verbū
scilicet & naturam natam frui,
quia posset natura assumi si
ne hoc, quod haberet habitum
gratiæ.

QVA

Idem ha
bet q. 9.
dist. 4.

Ad fr.
mana.

A QVAESTIO. II.

*Utrum verbum pr. mo. & immed. a-
te assumptum sit totam naturam hu-
manam.*

IRCA secundum
arguitur qd non,
quia verbū assum-
pit carnē median-
te anima secundū

*vel. q. to.
ius. 16.* Dam. lib. 3. c. 6. & Aug. de Ago-
ne Christiano. c. 6. & est in liti-
ra. c. 11. q. Item, pars est prior to-
to via generationis sicut in com-
pletum completo secundū Cō-
men. 1. phy. ergo similiter in as-
sumptione quia eo ordine assu-
mebantur quo nata erant assu-
mi. q. Praterea, prius est a quo
non conuertitur subsistendi cō-
sequencia, sed sequitur assu-
mpit totum. ergo assumpsit par-
tem, non e conuerso. ergo. q. Itē,
si assumpsisset primo totum. & r-
go aliqñ dimisisset quod semel
B assumpsit, vt in morte, cōsequēs
vī falsum, & contra Dama. c. 73.
vel. 52. q. Item, de medio extrin-
seco arguo sic. natura humana
non potest vniri verbo vnione
beatifica sine habitu gratiæ, &
hoc quia tam ipsa vnio, quā ter-
minus vnionis excedit faculta-
tem naturæ creatæ, ergo cū ista
magis excedat, quia ista est sum-
ma gratia secundum Augu. 13.
tri. c. 19. sequitur, qd ista non po-
terit fieri sine gratia.

*Cō. 18. &
inde qua-
re in pro-
prio. &
alibi, et in
postli. pr.
discamen-
tis. & 3.
met. 1. c.
16. 36. li-
bro. 3.*

q. Contra. si hæc vnio primo
fieret per partem, vel partes non
esset vnica assumptio. q. Itē, tūc
prius fuisset animal, quam ho-
mo. q. Item, quantum ad secun-
dum arguitur sic. qd illapsus gñ-
lis est cuiusq; naturæ secundū
esse eius primū, non per aliquē
habitū mediū in illa natura. igitur

tur similiter illapsus iste spe-
cialiter est primo huic naturæ.

IN ISTA qōne patet, quod
sunt duo articuli. q. Vnus de me-
dio intrinseco. s. an per aliqua
fuerit media inter verbū & par-
tem aliā, vel partes. vel an pars,
vel partes fuerit medium inter
verbum & totum. q. Secundus
articulus est de medio extrinse-
co. i. an gratia mediet inter nat-
uram istam vnitam, & terminū
vnionis.

QUANTVM ad primum
articulum, dr qd assumpsit cor-
pus mediante aia, & hoc sic ex-
ponit, qd in primo istā aia est
assumpta a verbo, & in scdo in-
stanti naturæ vniē corpori, & per
hoc in eodē scdo instanti verbū
vniuit sibi corpus personaliter
mediāte aia, quā primo sibi vni-
uit. similiter de partib. cōpara-
tis ad totū, dr qd prius sunt as-
sumptæ ordine executionis, sed
totū primo assumpsit ordine in-
tentionis, sicut totū, sic est prius
partib. suis, & assumptio eius fi-
cut & creatio prius intendebat.

CONTRA primum isto-
rum. s. de anima respectu corpo-
ris arguo, quia vī sequi, qd Chri-
stus non sit primo hō, sic enim
ille arguit contra opin. magistrī
finiarū, qd Christus nō fuerit hō
in triduo, quia assumens nō est
hō, nisi qd assumptū est hō. qd
exponi pot si bñ intelligat, quia
assumptum est natura humana.
igitur si primo assumptum non
est natura humana, sed pars na-
turæ humanæ, assumens nō erit
primo homo, & sicut in instanti
assumptionis se habuit ad to-
tum, & partes, ita & modo. igitur
& modo non est primo ho-
mo. sicut sortes est primo hō,
quod videt inconueniens, cum

a. l. primo

*var. li. 3.
di. 2. q. 1.
vel q. 11.
totius. 3.*

*vna. vbi
supra.*

A non sit aliqua rō a parte prādicati alia hic, & ibi, licet sit alius modus prādicandi sicut tangerē dī. 7. Immo secundo vī sequi, q̄ Christus non sit hō. probō. si accidens esset compositum ex partibus essentialibus potentia li. a. & actuali. b. subiectum non denominaretur ab accidente, q̄a denominaretur a solo b. nam si sic. a. esset subiectum respectu accidentis compositi ex a. & b. quia a. actualiter denominaretur. a. b. igitur a simili natura humana composita ex aīa & corpore, non dī de verbo denominatiue

a. l. quo.

pp solam vnionē aīa ad ipsum verbum, *quia vnio deberet esset rō talis denominationis, q̄a tunc corpus posset dici homo pp vnionem animae ad corpus.

B Item, de rōne personae est incoīcabilitas, & hoc in rōne quo sicut frequenter expositum est, hoc aut magis conuenit materiae q̄ formae, quia in toto forma coīcatur materiae, vt dans esse. igitur sicut in natura in se personata magis appropriat incoīcabilitas ista corpori, q̄ aīe, ita qm̄ personatur in altero p̄ prius vī, si sit ibi aliquis ordo, terminari ipsa dependentia corporis vt sit subsistens, q̄ ipsa dependentia animae. ¶ Præterea tertio, corpus natum est in se subsistere, & non praeclit ex hoc, q̄ anima in formans ipsum subsistit in se. ergo non suppletur istud in corpore, nisi ipsum immediate assumatur. est. n. corpus capax talis assumptionis, sicut & subsistentiae in se. stante igitur ista vnione animae ad verbum, cum per eam corpus non sit immediate assumptum, stat potentia in corpore, vt assumatur a p̄e, & ita idem homo assumetur a

duabus psonis, quod vī esse inconueniens. quia sic nulla persona esset homo, & tñ ex illis partibus est homo qm̄ vniuntur. igitur esset homo & non persona, nisi sit persona in se. qd̄ est incoīueniens, quia tunc partes dupliciter hypostasiarent. s. intrinsece, & extrinsece. ¶ Præterea, tunc in morte fuisset non assumptio. quia tunc corpus fuit immediate vniū verbo, & non per aīam. ¶ Præterea, pp̄ illas duas vniones non fuit homo, sicut ostensum est in sēda rōne, ergo requiritur tertia, q̄ sit totius primo pp̄ q̄ tertiā verbū sit homo, sed ista iussit sola sine alijs duabus. igitur illae duae superfluent.

I D E O Q V A N T V M ad istum articulum potest distinguī de medio Sicut. n. inter agens & actum, vel effectum aliud quid potest poni medium vel vt quod, sicut agens proximum inter agens remotum, & effectum, vel vt quo sicut forma agentis. Ita inter recipiens & receptū pōt poni duplex mediū. s. quod, & quo. sicut enim aliquid potest esse alicui ratio agendi, ita aliquid potest esse alicui ratio recipiendi, & illud respectu receptionis accidentis pōt esse q̄aque propria forma recipientis. sicut subiectum per propriam formam, vt per rationem propria recipiendi recipit primo propriam passionem. ¶ Ad propositum pōt dici, q̄ in ista passiva assumptione naturae humanae ad verbum nullū fuit medium qd̄, inter verbū & ipsam naturā, sed tota natura fuit sic immediate assumpta, qd̄ probatur sic. Quia qd̄ est in se primo personabū, si sibi dimitteret, hoc in alio primo personae, qm̄ assu-

A assumi, quia personalitas diuina supplet personalitatē propriā. tota natura est primo, & immediate hoc modo personabilis in se, si sibi dimittatur, & non pars, vel partes, igitur &c. probatio maioris, quia in eodem instanti naturæ in quo in se personatur, si sibi dimitteretur persona in alio, vel ab alio, quia nec ante illud instans est natū assumi, quia non prius fuit natura singularis, nec post illud instans assumitur, quia tunc esset persona in se. minor probatur, quia in eodem instanti naturæ in quo materia præcedit totū, vel forma, neutrum natū est esse persona, sed tunc primo, quā ex istis vnitatis est tota natura, tunc ipsa tota est persona in se, si non impediat ab assumente. **S**ecundo modo loquendo de medio. scilicet quo potest concedi, quod anima est mediū in ista assumptione, & hoc respectu totius, quia est formalis ratio huius naturæ, quia hæc natura est vniuersibilis, sicut ipsa est, quia formaliter homo est risibilis. non tamen ut principii effectiui. sed ut subiecti proximi, & sicut est forma ipsius subiecti, ita potest esse forma constituens hæc naturā, & tunc est tota naturæ ratio propria recipiendi istā vniōem, quia est ratio propria constituens ipsum totū receptiui huius vniōis. nec propter hoc oportet animam primo assumi, ut quod, sicut nec ipsa est risibilis, ut quod. licet ipsa sit quo homo est risibilis. **E**t per istā rationem median-di, vere potest dici assumi tota natura per animam. ita quod ly p, licet, per respectu prædicati dicat circūstantiam causæ, quasi materialis, tamen respectu eius quod determinatur per ipsum, dicit causam formalem, sicut & hic. hoc per animam

rationalem est risibilis, notat formam subiecti esse quasi materiale respectu prædicati, hoc etiam modo potest concedi, quod anima mediat inter carnē & verbum, quia anima est forma naturæ totalis primo assumptæ, cuius naturæ caro est pars, & ideo illud, quo tota natura est assumptibilis & assumpta, est quo caro suo modo est assumptibilis, & assumpta.

SED HIC EST vnū dubium, quantum ad primū membrum distinctionis, quid sit ista natura, quæ primo dicitur assumi, an. scilicet sit aliquod ens aliud a partibus. Commentator primo philosophi. *Vide v. c. 17. videtur dicere quod totū, licet sit aliud a partibus, siue a qualibet parte seorsum, non tamen ab omnibus partibus simul, & si ita esset, cum ista assumptio realis non sit nisi rei, nihil aliud esset totum assumi, quam omnes partes assumi.* Si etiam sit aliud ens ab eis, dubium est, an sit aliud alia entitate positua absoluta, vel relatiua, & tertio an sit aliqua forma alia a forma quæ est pars totius.

QUANTVM ad primum ostendo, quod totum sit ens aliud ab omnibus partibus coniunctim, & diuisim. probo, quia alias non esset differentia totius quod est per se vnum ad totū, quod est vnū aggregatione, ut cumulis, vel acervus, quia istud totū secundum est suarum partes. 3. meta. consequens vtrū inconueniens, tū ex eodē. 8. tum quia et vnum per accidens est magis vnum, quod illud aggregatione, & minus vnū quod totū vnū per se, & tamen vnū totū per accidens non est suarum partes, quia secundum philosophi. 7. meta. c. de vnitatis diffinitionis. In hoc homo albus est vnū aliqd, quia albedo

C 4 incit

Vide v. c. 17. videtur dicere quod totū, licet sit aliud a partibus, siue a qualibet parte seorsum, non tamen ab omnibus partibus simul, & si ita esset, cum ista assumptio realis non sit nisi rei, nihil aliud esset totum assumi, quam omnes partes assumi.

t. c. 17. s.

t. c. 17. s.

A inest homini, non autē esset tale totum si non informaret.

¶ Præterea, per se terminus ad quem generationis est aliquid habens entitatem propriā, quia gñatio est ad esse proprii termini, sed totum est primus terminus ad quem generationis, non altera pars, imo si vtraque pars præexistat, & de nouo vniuntur nil minus esset gñatio, vel productio ipsius cōpositi, sicut in resurrectione, dato q̄ tam anima q̄ corpus præexistet secundum suas entitates, adhuc fieret resuscitatio ad esse totius cōpositi, non autē ad esse corporis vel animæ nec ad ambo ista, igitur ad aliquod tertium ab istis.

¶ Tercio potest argui a simili de corruptione secundum argu. phi. 7. meta. in fine, quia manet.

2. c. 60.

B realiter non potest manere, & non manere. ergo ab est aliud realiter ab a. & b. igitur cum sic in omnib. cōpositis per se rōn. partium non repugnet, vt illæ maneant, & totum non maneat, aliqua erit entitas propria ipsius totius alia ab entitatibus partium.

¶ Item quarto, sequeretur quod nihil esset per se causatum a causis extrinsecis, materia. scilicet & forma, quia istæ causæ causant hoc cōpositum, quia sunt partes cāti, sed istæ non sunt partes neque alterius earum neq; ambarum, quia neutra est causata nec amba, quia sunt primæ causæ & prima principia rei. igitur & cetera.

¶ Item, sequeretur quinto q̄ nullum ens esset cui per se inesset propria passio, vel propria operatio, vel quodcumque accidens proprium illius speciei,

quia hæc non sunt materiæ nec formæ.

DE SECVNDO dico, q̄ totum est aliud ens & alia entitate absoluta, quia solus respectus non sufficeret ad hoc quod totum diceretur per se vnum, quia in toto vno per accidēs est p se respectus & essentialis partis ad partem, vt patet de dependentia accidentis ad subiectū. Similiter quiditates omnium absolutorum, vt includētes materiam & formam, & vt diffinibiles, quia vt sic sunt species generis absoluti, non sunt tantum formaliter entia respectiua, qđ tamen oporteret si entitas propria totius esset respectus. Hoc etiam concludunt rationes factæ ad primum articulum, quia neque generatio aliqua est per se ad respectum vt ad terminū ad quem. Nec etiam corruptio est a solo respectu, vt termino a quo. Neq; causæ absoluta sunt solius respectiui causæ. Neque propria passio consequitur totū præcise in quantum respectiui. Neque propria operatio, vel aliud accidens absolutum. Nec tandem videtur possibile posse assignare differentiam specificam omnium quiditatum, quia non videtur possibile tantum ponere differentiam respectiui inter partes vnitas, quantum est ad propositum non videtur, q̄ respectus sit propria ratio fundādi relationem vniōis ad verbum, quod tamen oporteret ponendo totum primo assumi secundum prædicta si entitas totius vt distincta a partibus non poneretur esse absoluta.

Q V A N T V M ad tertium articulum dico, quod si intelligatur in toto præter formam par-

A partis, cuiusmodi est in homine anima intellectiua, esse aliam formam quasi superuenientem illi quæ sit etiam aliquid ipsius totius, & tamen dicitur forma totius distinguendo eam contra formam partis. quia completius constituat totum, quàm illa alia forma, iste intellectus est falsus. quia tunc esset in homine, aliqua forma constituens hominem perfectior anima intellectiua, quod est inconueniens.

¶ Similiter si innitatur rationi acceptæ ex unitate totius, puta, quia ex materia & forma quæ pars non fieret vnum nisi per aliquam aliam formam vniuentem illas partes, quæ sit forma totius. ista ratio concluderet processum in infinitum, quia etiã de ipsa quæro quomodo facit vnum cum materia & forma partis. si ex se, ita potest concedi de forma partis. quod ex se sit natura facere vnum cum materia, si per aliud erit processus in infinitum.

8.6. 15.

¶ Ideo dico, quod ultra formam quæ perficit materiam ultimam, quæ dicitur forma partis, non est necesse ponere aliquam formam quasi perficientem tã materiam quam formam, quia materia & forma in toto non sunt partes eiusdem rationis, siue elementa perfectibilia ab aliquo actu tertio, sed vnũ est propriũ perfectibile, & aliud proprius actus, & hæc est præcisa ratio quare faciunt vnum per se. ex. 8. metaphysicæ. ¶ Sitamen intelligatur forma totius non aliquid constituens totum, sed ipsa natura tota, vt quiditas. hoc modo concedi bene potest, quod forma totius sit alia a forma partis. & quod natura vel quiditas posset

dici forma patet ex philosopho 5. metaphysicæ. capitulo, de causa. quod autem sit alia a forma partis, patet ex primo articulo, hic tacto. ¶ Sed respectu cuius est forma? Respondeo & dico, quod respectu totius compositi, non quidem forma informans, sed forma qua compositum est ens quiditatiue. & hoc modo totum est ens & formaliter forma totius, sicut album dicitur album albedine. non quidẽ quod forma totius sit qua si causa ipsius totius cum materia & forma partiali causans quasi totum, sed est ipsum totum præcisè consideratum secundum illud modum quo loquitur Auenen, 5. metaphysicæ. equinitas est tantum equinitas. ¶ Et si quæras causas istius entitatis.

¶ Dico quod ipsa est tertia a suis causis & causaliter est ab eis, & nõ ab alijs. & quare tales causæ causent & constituent entitatem tertiam aliam a se, quæ sit per se vna & alia non constituunt, non est ratio nisi quia istæ entitates causarum sunt tales, & alia sunt alterius rationis, quod Philosophus innuit. octauo. Metaphysicæ. vbi respondens ad quæstio. de unitate compositi, quomodo fiat vnum per se ex materia & forma, assignat pro causa, quia hoc per se est actus, illud per se potentia. & sicut hoc est actus per se, illud potentia per se, ita hoc totum est vnum per se, & sicut hoc est actus per accidens, & illud potentia per accidens, ita hoc totum constitutum est vnum per accidens. quare autem ista entitas est. per se actus respectu vnius, & alia tantum per accidens respectu alterius,

non

A non est ratio, nisi quia hæc entitas est hæc entitas, quia sicut inter calidum & calefacere non est medium in genere causæ efficientis, ita nec inter istam formam. & sic informare est aliqd medium in genere causæ formalis. Sicut enim calidum, quia calidum calefacit, & non propter aliquid aliud, ita anima in quantum anima, sic perficit & sic constituit. ¶ Sic ergo patet quantum ad istum articulum, quid sit medium congruitatis unionis naturæ humanæ ad verbum, quia natura tota ex partibus, quod est quoddam ens absolutum, tertium aliud a partibus utriusque, & ambabus coniunctum, & diuisum. ¶ Et ideo illud Commentatoris de primo physicorum negandum est. fallit enim in ista materia sicut in alijs, quia non distinguit inter illud quod est per se, & illud quod necessario concurrit. ad esse quidem totius necessario præexigitur unio partium, nec tamen illa unio est illud esse, quia unio est respectus, & esse illud est absolutum. sicut ad causationem alicuius effectus necessario præexigitur ordo causarum efficientium, quoniam sunt multe ordinatæ, & approximatio earum, & tamen ille ordo vel illa approximatio non est esse ipsius effectus, quia ista sunt respectus termini. hoc autem est absolutum. Nec est inconueniens aliquod absolutum dependere, vel præexigere, vel saltem coexistere aliquo modo aliquem respectum. vniuersaliter enim absolutum causatum a pluribus causis necessario præexigit unio nem & approximationem illarum causarum in causando, & ita potest hic esse quod tota en-

titas totius sit absoluta, licet necessario præexigat vel coexistat unionem partium absolutarum.

¶ **Q**UANTVM ad secundum articulum principale de medio extrinseco ponitur, ¶ gratia in ista unione fuerit medium congruitatis.

CONTRA hoc arguo. *f. 60. lib. 2. ar. 9. 2.*
¶ Primo quia in illo instanti natura in quo natura personatur in se, si non assumetur in eodem instanti personatur in alio, quando assumitur, hoc fuit declaratum in primo articulo, sed prius naturaliter personaretur in se, quam haberet habitum gratiæ, quia habitus est principium operandi, & per consequens perfectio eius cui competit operari. operari autem est suppositi. igitur prius naturaliter in se haberet rationem suppositi, quam gratiam, vel habitum aliquem qui tantum est principium operandi, igitur & quando assumitur prius naturaliter, quam gratia ista detur. igitur non est media. ¶ Et confirmatur etiam, quia illud quod est alicuius in se, prius est eius quam quod est eius per accidens. sed si natura sibi fuisset dimissa, fuisset personata in se ex seipsa. igitur personari prius naturaliter competere sibi, quam habitus ille accidentalis.

Item, Ioan. primo. Vidimus gloriam eius quasi vnigeniti a patre, vbi videtur dicere quod Christum esse vnigenitum patris sit proxima ratio congruentia, quare ipse habeat plenitudinem gratiæ. igitur prius erat natura subsistens in verbo, quam tanta gratia sibi conferebatur, alias videretur quod in aliquo instanti in quo natura non erat

vn. 2. a

A vnita verbo confere:ur plenitudo gratiæ. ¶ Præterea illa gratia non vniret formaliter. patet: igitur tantum se haberet in ratione dispositionis in altero extremo. sed hoc est falsum, quia realis & actualis existentia accidentis ordine nature præsupponit existentiam subiecti. Sed gratia est in anima Christi, sicut accedens in subiecto. ergo realis & actualis eius existentia præsupponit existentiam realem animæ. sed Christi anima nunquam habuit existentiam realem, nisi in verbo, ergo prius ordine nature assumebatur a verbo quam sit subiectum gratiæ, quia ipsa natura in qua est gratia personatur, & per hoc omne accedens eius accidentaliter & mediate vnitur personæ, igitur in ista vnione nullum accedens potuit esse medium, sicut nec albedo est medium in vnione superficiæ ad corpus.

A D A R G V M E N T A principalia. ¶ Ad primum patet responsio quod intelligenda sunt auctoritates de medio quo, & non quod. ¶ Ad secundum dico. quod aliquid potest esse in se prius alio non comparando illa ad tertium. sicut partes nature meæ sunt priores natura mea tota, quo ad ordinem generationis, vel executionis, non tamen in comparisonem ad personationem, quia partes meæ non prius personantur, quam tota natura mea. & ita est de personatione in persona extranea. & ratio est quia in illo instanti nature in quo totum est totum ipsum est personabile in se, vel in alio, & ideo quicquid præcedit ipsum naturaliter non præcedit ipsum in personalitate, quia ut prius non est perso-

nabile. ¶ Ad aliud dico quod non sequitur, est prius secundum consequentiam, ergo est prius naturaliter, hoc est prius causaliter, vel sic aliquid dicitur prius executione prioritate causæ materialis. vel prius intentione prioritate causæ formalis. similiter secundum philosophum in prædicamentis, prius causalitate potest esse simul secundum consequentiam, esse namque hominem secundum consequentiam conuertitur ad veram rei orationem, & econuerso, & tamen esse rei est prius causaliter. In eo enim quod res est vel non est, est oratio vera vel falsa. ita hæc prioritas in consequendo potest stare cum non prioritate in causando, sicut vniuersaliter est in accidente consequente multa necessario, sicut calidum consequitur ignem, & aerem, ideo sequitur ad vtrumque illorum.

D secundum consequentiam, & tamen vtroque illorum est posterius secundum causalitatem, ita in proposito partes assumi, & si sequatur ad totum assumi, & non econuerso, non tamen erit prius in causalitate. ¶ Posset tamen dici, quod eo modo quo partes assumuntur conuertibilia sunt partes assumi, & totum assumi. ¶ Ad aliud dico, quod Christus vere quando fuit mortuus aliquam entitatem non habuit, quam habuit viuus, nec tamen deposuit naturam quam assumpsit, quantum ad partes essentielles illius nature, & ita intelligit Dama. patet ibi. ca. 73. vbi vult quod anima & corpus in morte non erant in propria hypostasi, sed in hypostasi verbi. ¶ Sed restat vnum dubium, quia videtur quod in morte fuerit noua

Cap. de
priori.

Vbi supra
de cap. de
substantia.

A assumptio partis in se, quæ prius
vide in si non fuit vnita. ¶ Ad vltimum di
co, quod si accipitur gratia pro
dis. i. c. gratuita Dei voluntate, Deus
¶ hic con dicitur ex gratia operari omne
sidera te illud, quod non includitur in na
supra tura rei, sed magis excedit facul
tatem eius, & hoc modo quia
facultatem naturæ humanæ ex
cedit subsistere in verbo, ideo

a. l. grati
dico.

* gratuite Deus hoc operatur
& ex gratia summa, quia sum
ma gratuita cōdescensione cō
fert naturæ illud ad quod mini
me potest ex se attingere, & qd
maxime illam excedit. Sed si in
relligatur gratia p habitu crea
to informante, licet illa conco
mitetur naturam vnitam, non
est tamen necessaria ad vnio
nem. ¶ Et tunc cum arguitur
B quasi a minori, quod ipsa est ne
cessaria ad vnionem beatificā.
ergo ad istam dico, quod non
sequitur. quia vnio beatifica est
per operationem, & actum secū
dū, in quē non pōt anima nisi
habeat formam. Ista vnio est ad
esse primum, ad quod non præ
supponitur aliquod accidens
in natura vnita, sicut etiam ad
esse primum supernaturale qd
habetur per habitum gratiæ nō
requiritur aliquod eleuans na
turam, sic enim esset procedere
in infinitum. vt semper vnum su
pernaturale disponeret ad aliud,
& sicut illud quod ibi dat actū
primum posset immediate

perficere naturam, ita
hic esse a verbo
communi
catum,
po
test esse immedia
tū principium
vnio
nis.

Utrum incarnationem præcesserit cor
poris organizatio.

In c a tertium ar
guitur qd sic, quia
corpus Christi ge
neratum ex puris
simis sanguinibus
beate virginis secundum Dam.
lib. 3. c. 2. corpus generatum est
densius sanguinibus, ex quibus
generatur secundum Dam. ca.
38. ergo minorem locum occupa
pat, & per consequens forma
tionem, vel conceptionem, vel
generationem necessario con
comitatur motus localis. ille nō
est in instanti. igitur nec cum in
carnatione, quæ fuit in instan
ti non post. igitur ante.

¶ Præterea, corpus organiza
tum erat alterius figuræ quam
sanguis. ex quo generabatur. igi
tur occupauit alium locum, igi
tur illa formatio requirebat mo
tum localem. igitur in tem
pore.

¶ Præterea. omnis substan
tia generabilis & corruptibilis
quæ non creatur produci
tur per mutationem, tota na
tura assumpta a verbo est gene
rabilis, & corruptibilis, & non
immediate creabatur, quia fuit
ex sanguinibus. igitur produ
cebat per mutationem, &
per consequens pars poten
tialis illius totius mutaba
tur ad formam eiusdem. to
tius. igitur prius fuit sub priua
tione opposita illi formæ, &
hoc prius tempore, quia oppo
sita priuatiue non possunt si
mul tempore esse in eodem.
prius

A priusigitur tempore erat corpus non animatū quā animatum. ¶ Cōtra. magister in littera dist. 2. in si. & dist. 3. c. 1. & Dama. 48. in fine.

DICO ¶ quæstio potest intelligi de prioritate temporis, vel naturæ. ¶ Primo modo habet duos articulos. ¶ Primum de ordine animationis ad incarnationem. ¶ Secundum de ordine organizationis ad animationem.

Q V A N T V M ad primum dico, quod non præcessit tempore animatio incarnatione, quia tunc natura ista fuisset aliquando in se personata, & non in verbo, quā fuisset caro animata, per batio consequentia. corpus .n. animatum si in aliquo tempore est in se subsistens est persona. consequens est falsum, quia

B tunc beata virgo non fuisset vera mater Dei. non .n. genuisset Deum, sed istum hominem purū, cuius natura fuisset post unita Deo. consequens istud est cōtra Dam. 58. c. vbi contra Nestoriū determinat, quod beata virgo fuit vera mater Dei, & non alicuius puri hominis tñi. consequentia patet, quia terminata fuisset tota ratio maternitatis Mariæ in productione illius naturæ.

Q V A N T V M ad secundū dico, quod organizatio potest intelligi. ¶ Vel vltima inductio formæ disponentis immediate ad animam intellectiuam. ¶ In vñā opin. ¶ Siue inductio animæ intellectiue ¶ In aliam opin. quæ ponit quod anima est quæ formaliter corpus est organicum. ¶ Vel

*112. quali.
3. q. 6. pōt
Tho. in q.
dist. 11. nem
q. 1. siue*

¶ Vel intelligi transmutatio pcedens istam vltimam inductionem formæ organicæ disponē. ¶ Siue ad formam intellectuā. ¶ præ

cedunt autem duæ transmutationes. videlicet motus localis quo materia deferitur ad locū convenientem generationi. & alteratio qua materia in loco debito alteratur, & disponitur ad formā corporis organici inducendā. & in isto secūdo modo ¶ In vñā opi. quæ ponit partes eterogeneas corporis organici differre specie, pñt poni multe generationes & multe transmutationes. sicut .n. partes illæ hñt formas substantiales quiditatinas alias & alias, ita cuiuslibet est generatio altera, & altera, & ad quamlibet gnationē est prævia alteratio. Et et vltius pōt poni, quod nō oēs istæ gnationes sunt simul, sed alia præcedit aliā tpe, & ita vna alteratio disponens ad aliam generationem, est prior altera naturaliter.

D ¶ Sed qualitercunque sit de istis, potest dici quod organizatio primo modo dicta, scilicet a qua corpus dicitur organizatum, quæ immediate disponit ad animam intellectuam, non præcedit tempore animationem etiam in nobis, quia tunc pater nullo modo generaret hominem, completa enim, esset eius tota actio prius duratione, quā esset anima, ille autem non generat hominem, cuius actio tota cōpleta est prius tempore, quā sit homo.

¶ Si autem fiat sermo de organizatione secundo modo, tenendum est quod omnes inductiones formarum substantialium partialium etiam si multe essent in eodem instanti erant, quia nulla pars prior tempore alia, quia pars quæ allumebat a verbo, nunquā pñt in supposito, quod contigisset, si fuisset prior tempore.

*C
do. 2. ap.
quæstium.
cula.*

*a. l. 6. in
ista secū
da se un
dum & c.
Quare so
per 7. d. 10.
q. vltima.*

*112. quali.
3. q. 6. pōt
Tho. in q.
dist. 11. nem
q. 1. siue*

112.

112.

A pore. Sed de transmutatione materię ad locum conuenientē generationi, & de alteratione pcedentē gnationem totius, vel generationes partiū, dubium est si iste precesserunt tpe, vel si fuerūt in eodem instāti cū incarnatione, qā si ponātur fuisse in tēpore, magis vī posse saluari, Mariam cooperatam fuisse ad illos motus, de hoc in 4. distin. huius.

¶ Si autē totū ponatur fuisse in instanti, ita vt nullus ibi fuerit motus localis, neque mutatio cum successione magis saluatur q̄ in vltimo instanti consensu virginis expressi, fuit in vtero virginis verbum homo, & ante illud instans nō videtur fuisse aliqua operatio specialis ad incarnationem. & in isto videtur tota fuisse completa. ¶ De prioritate naturę, videtur esse dicendum, quod fundamentum relationis naturaliter præcedit relationem, quia secundum philosophum & August. de trim. 7.

B qđ nihil ē in se, nihil ē ad aliud, & totalis natura est fundamentum illius vnionis ex. q. præcedenti. ergo entitas totalis naturę naturaliter præcedit incarnationem, & ita animationem præcedit naturaliter totius organizationis secundum vnam opinionem de formis, vel saltem est simul secundum aliam opinionem.

A D R A T I O N E S principales. ¶ Ad primū argumētū dico q̄ si concederetur alterationi præcedere tpe incarnationē, posset dici q̄ iē illa alteratione fuit occupatio minoris loci, sicut vniuersaliter est circa quācunque condensationē, & ita ponere ibi vnus motus localis per se quo deportabatur materia ad locum, conuenientem generationi, & alius per accedens

C concomitans generationē corporis densioris, quo occuparetur minor locus, & in vltimo instanti condensationis induceretur omnes formę partiales, & forma totalis corporis organizati, & in illo instanti totum assumere. ¶ Si autem ponatur alterationem non precessisse tempore, tunc potest dici q̄ occupatio minoris loci erat subita, & hoc per potentia diuinam, si tamen ad hoc non posset cooperari virtus creata, de quo distin. 4. ¶ Per istud idem dicendum est ad secundum defiguratione. ¶ Ad tertium dico, q̄ mutatio proprie dicta est inter priuationem & formam, sicut patet in 3. phys. non autem inter negationem & formam, priuatio autem est negatio in apto nato, & ideo quando forma producit simul cū susceptiuo non est proprie mutatio ad illam formam, quia susceptiuum non prius fuit sub priuatione quā forma, nec prius fuit aptum natum habere formam quā habere eam, sed tantum est mutatio ad susceptiuum eius. cui igitur anima in intellectu inducatur simul cū esse corporis, etiā in nobis, ad animam proprie non est mutatio, sed tantum ad esse corporis organici, & illius mutationis subiectum est materia, quę fuit sub forma sanguinis, & cum additur in maiori quod omnis forma generabilis, & corruptibilis si nō immediate creatur accipit esse per mutationē sui subiecti, neganda est ista propositio, si intelligatur per mutationē, cuius ipsa sit primo terminus. & de mutatione proprie dicta, potest tamē concedi de mu-

*In prædicatione et
et 5. Mo.
Ca. 1. &
inde vid.
11. dist.
4. q. 3. et
vbi supra.
7. Met. &
alibi has
opinio.*

*de
de
de*

A ratione cuius aliquid eius sit terminus, & de mutatione communiter dicta. ita hic, & huius mutationis proprie dictæ terminus est corpus organicum, quod est aliquid corporis animati.

QVÆRITVR ETIAM DE
CARNE VERBI&c.

DISTIN. III.

Tracta istam diff.
3. in qua magister
agit de qualitate
nature assumptæ
quarunt duo, vñ
aliud de prole. Pri
um beata virgo fue
in originali peccat
um de sanctificati
Christi, quare. s. &
on contraxerit ori
tum.

QVÆSTIO. I.

Virum beata virgo fueris concepta
in originali peccato.

de fide ad Petrū Firmissime te
net nullatenus dubites omnem
hominem, qui per concubitum
viri & mulieris concipitur, cum

peccato originali nasci. ¶ Item **C**
idem illud lo. Ecce agnus Dei
&c. Solus innocens, quia nō sic
venit. f. secundum communem
propagationem. ¶ Item Leo Pa-
pa in sermone de natiuitate do-
mini. Sicut a reatu nullum libe-
rum reperit, ita liberandis om-
nibus venit. igitur &c. ¶ Itē Hie.
super illud Psal. Et de manu can-
nis vnica meam videtur idem
dicere. ¶ Item de conse. dist. 3. c.
1. ibi. Natiuitas in gloria. ¶ Item
Ber. de conceptu eius dicit. ¶
fuit in peccato originali con-
cepta. ¶ Item Ansel. 2. Cur Deus
homo. c. 16. ¶ Item hoc idē vult
Ber. in quadam epistola, & pro-
bat quia nō fuit sanctificata an-
te conceptum, parē nec in con-
ceptu, quia ibi fuit libido. ¶ Cō-
tra. Aug. de natura & gratia cir-
ca mediū, & ponitur in litera. c.
3. Cū de peccatis agitur, de Ma-
ria nullam prorsus volo habere
quaestionem. ¶ Et Ansel. de con-
ceptu virginali. c. 18. Decuit vt
a puritate vtroq; niteret quia ma-
ior sub Deo nequit itelligi. pos-
set autem intelligi pura inno-
centia sub Deo, qualis in Chri-
sto. igitur &c.

DICITVR communiter *Tho. 1. 2.*
q̄ sic. propter auctoritates ad- *q. 81. ar.*
ductas. & propter rationes ad- *2. q. 72.*
sumptas ex duob⁹ medijs, quo *scripto ad*
rum vnum est excellens iij *stin. 3. &*
sui. ipse enim vt redemptor vni- *3. par. 5.*
uersalis omnibus ianuam ape- *q. 27. art.*
ruit. sed si beata virgo non con- *2. vide*
traxisset originale. non indiguis- *bo. & an-*
set redemptore. nec ipse sibi iua- *lios anis-*
nuam aperuisset. quia non fuis- *quos hic.*
set sibi clausa. non enim claud-
ditur nisi propter peccatum &
maxime originale. Secundum
medium ex his quæ apparent
in beata virgine. ipsa enim fuit
pro-